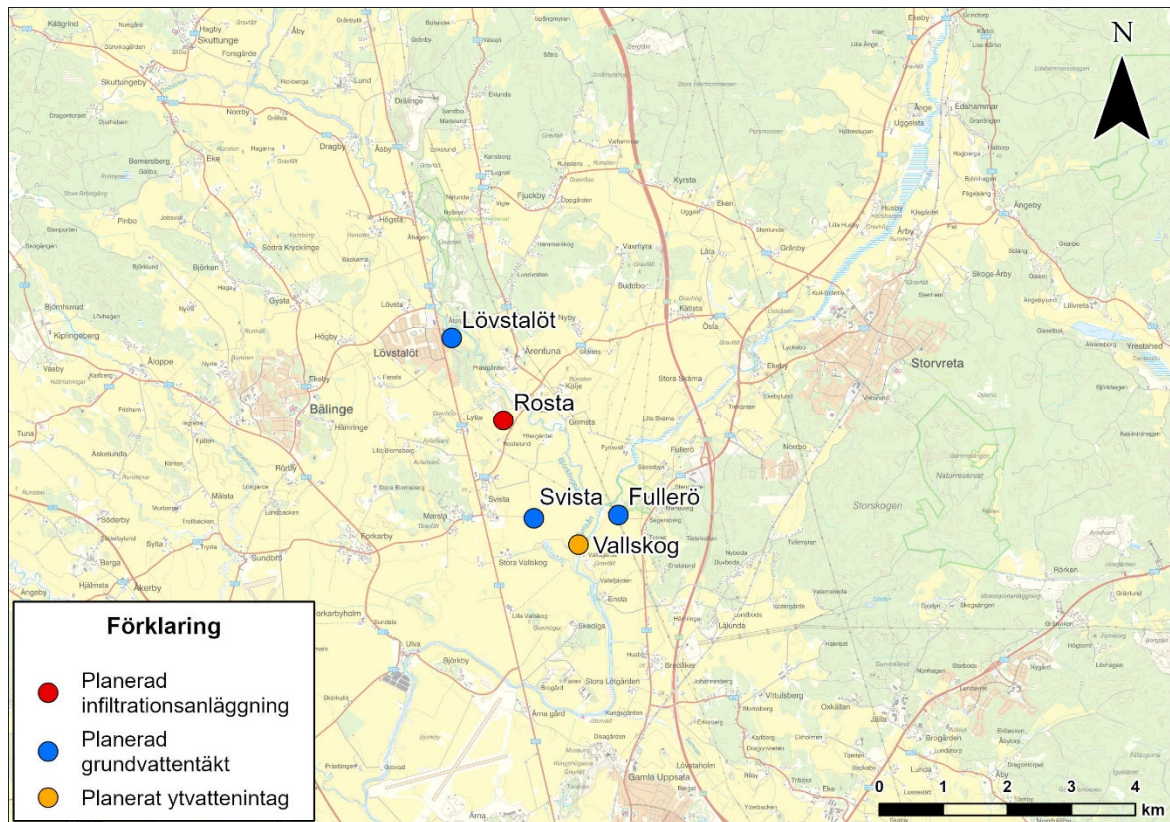

Bakgrund

Uppsala Vatten och Avfall AB (Uppsala Vatten) arbetar för en robust och trygg dricksvattenförsörjning. I takt med att Uppsala växer väntas kapaciteten hos de nuvarande råvattenanläggningarna överskridas omkring år 2034-2040 om inga åtgärder vidtas. Uppsala stad och omkringliggande områden får sitt dricksvatten från grundvatten från Uppsala- och Vattholmaåsen, som förstärks med konstgjord infiltration från Fyrisån och Björklingeån. För att möta det ökade behovet av dricksvatten planerar Uppsala Vatten utöka verksamheten med nya uttagsbrunnar vid Svista och Fullerö, öka grundvattenuttaget vid Lövstalöt, öka ytvattenintaget i Vallskog samt att anlägga ny infiltrationsanläggning i Rosta, se Figur 1.

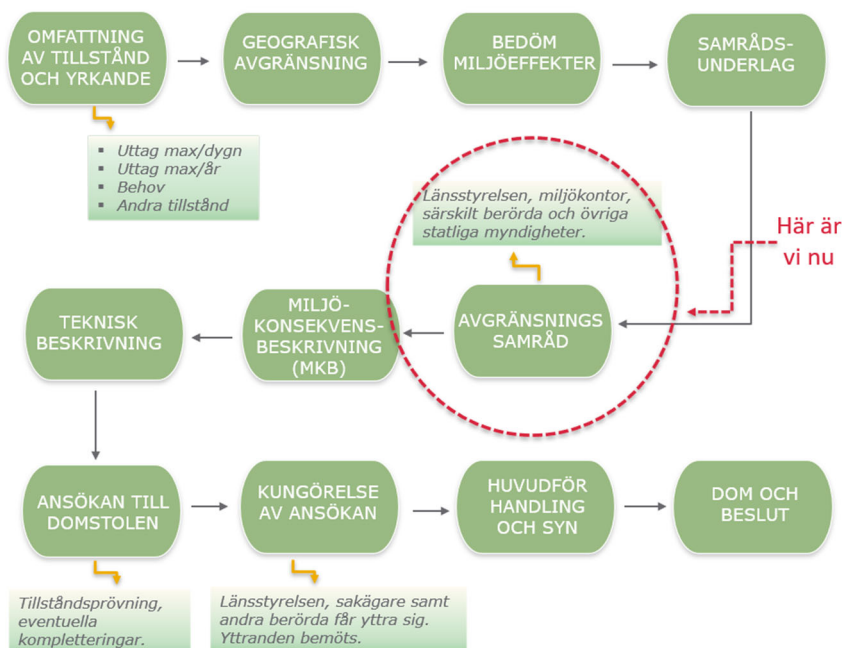
Figur 1. Uppsala Vattens planerade anläggningar för grundvattenbortledning och konstgjord infiltration. Bakgrundskarta från Lantmäteriet (2024).

Dessa förändringar kräver tillstånd för vattenverksamhet från mark- och miljödomstolen och som en del av tillståndprocessen ska samråd genomföras. Syftet med samrådet är att ge alla som berörs en chans att påverka beslutet och bidra med information som kan vara viktig för planeringen så att miljökonsekvensbeskrivningen ska få lämplig omfattning och detaljeringsgrad. Genom att göra en lämplig avgränsning kan miljöbedömningen fokuseras till de miljöaspekter som är relevanta. Samråd kommer att genomföras med länsstyrelsen, kommun, allmänheten, intresseorganisationer och enskilda som antas bli särskilt berörda av verksamheten samt övriga statliga myndigheter.

Den information som presenteras här fungerar som underlag för samrådet. Samrådsprocessen påbörjades i januari-juni 2025 och kompletteras under mars 2026 med en utvidgad samrådsrets. Ansökan planeras lämnas in under hösten 2026.

Nedan visas processen vid en tillståndsansökan för vattenverksamhet. Ytterligare tillfälle att yttra sig finns vid kungörelsen av ansökan då även miljökonsekvensbeskrivning och teknisk beskrivning är framtaget.

TILLSTÅNDSANSÖKAN

Undersökningar

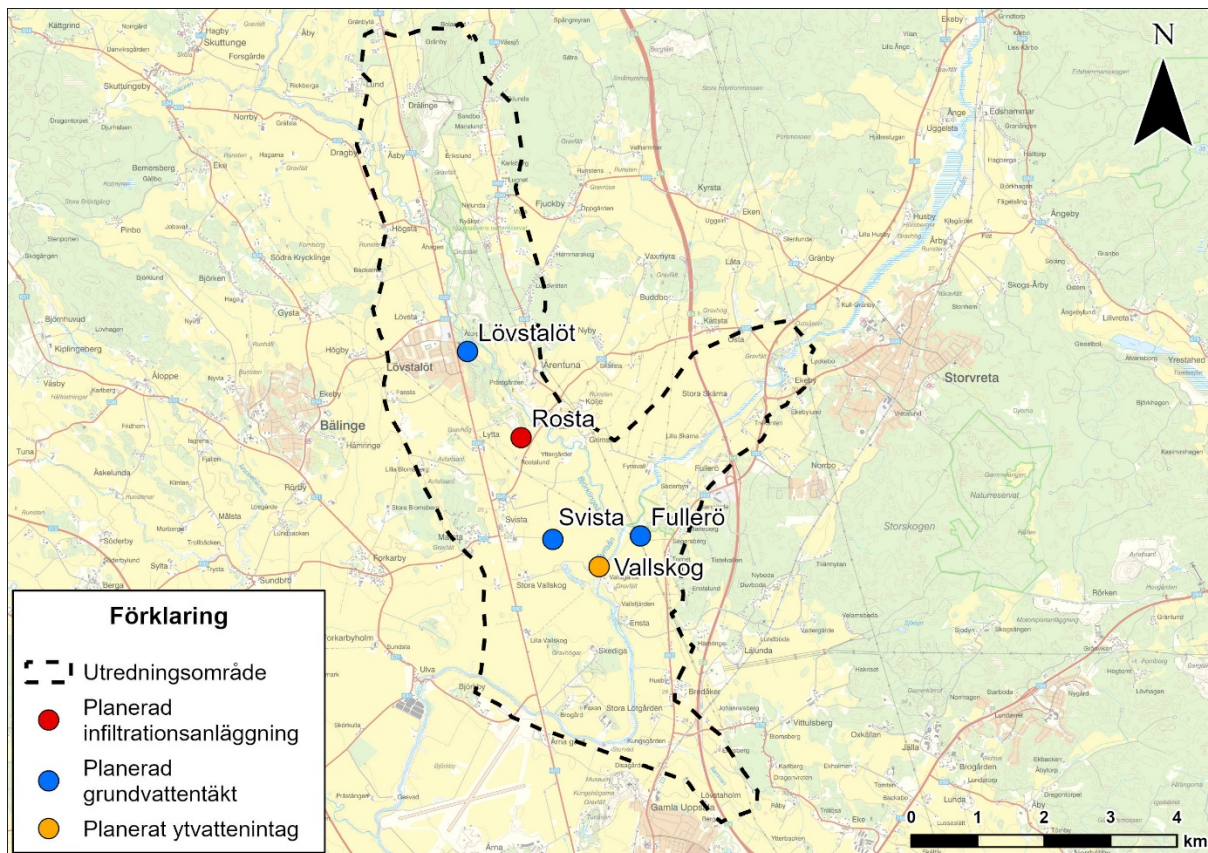
Mellan 2013 och 2017 genomförde Uppsala Vatten en funktionsanalys av Uppsalaåsen för att säkerställa hållbar vattenkvalitet och grundvattennivåer enligt gällande vattendom. Inom ramen för detta arbete togs även en grundvattenmodell fram i samråd med SGU.

Infiltrationsförsök och propumpningar har utförts vid de planerade anläggningarna för att utvärdera kapaciteten och påverkan från planerade uttag och infiltration. Under hösten 2024 genomfördes sedan kalibrering, utvärdering och revidering av grundvattenmodellen utifrån försöken.

De utvalda brunnsområdena är optimalt placerade utifrån geologiska och hydrogeologiska förutsättningar samt i relation till befintliga anläggningar.

Utredningsområde

Utredningsområde är det område inom vilket geologiska och hydrogeologiska förhållanden studeras i syfte att förutse påverkan och effekter av planerad vattenverksamhet. Det är även det område som utgör avgränsning av samrådsretsen.

Figur 2. Utredningsområde för Uppsala Vattens planerade anläggningar för grundvattenbortledning och konstgjord infiltration. Bakgrundskarta från Lantmäteriet (2024).

Utredningsområdet har bedömts utifrån topografi, hydrogeologiska förutsättningar, jordartskartan, grundvattennivåmätningar, befintliga och planerade anläggningar, den funktionsanalys över åsen som genomförts samt resultat från genomförda fältförsök. Utredningsområdet omfattar i stort bedömda tillrinningsområden men vissa perifera områden med morän samt berg har avgränsats bort, då ingen påverkan kan förväntas uppstå där. Bedömningen av utredningsområdet har gjorts utifrån Uppsala Vattens samlade kunskap om hydrologin i området samt åsens funktion.

Utredningsområdet är väl tilltaget för att med god marginal omfatta det påverkansområde som tas fram under pågående utredning för framtagande av den aktuella tillståndsansökan. På så sätt säkerställs att sökanden samråder med alla de sakägare som kan påverkas av planerad verksamhet.

Omgivningspåverkan

Efter samrådet kommer ett påverkansområde tas fram inom vilket en påverkan från den planerade verksamheten kan antas uppstå. Påverkansområdet tas fram med hjälp av grundvattenmodellen, resultat från provpumpningar, nivåmätningar, hydrologiska och hydrogeologiska bedömningar med mera. Påverkansområdet är i regel mindre än utredningsområdet och omfattar de sakägare som bedöms påverkas av planerad verksamhet.

När ett påverkansområde för de planerade grundvattenuttagen, ytvattenintaget och infiltrationen tagits fram ska bedömning göras av potentiella konsekvenser för naturmiljöer, kulturmiljöer, ytvatten, geologi och hydrogeologi samt föroreningar i mark och vatten. Särskild hänsyn tas till grundvattennivåer, kvalitet och strömningsriktningar, samt påverkan på befintliga brunnar och sättningskänsliga byggnader och infrastruktur. Detta utreds och beskrivs i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som kommer att tas fram inför ansökan.

Kontrollprogram och skyddsåtgärder kommer att tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten efter erhållet tillstånd. Eventuella skyddsåtgärder kommer att anpassas för att hantera potentiella risker och effekter av planerad verksamhet.

Ytterligare information

För mer detaljerad information om planerad verksamhet, genomförda undersökningar, platsspecifika förutsättningar och förväntad påverkan från planerad verksamhet hänvisas till det kompletta samrådsunderlaget (www.upsalavatten.se/samrad-vattenverksamhet)